

Ota Kars

Spratci

Mladá fronta

UC

Spratci

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading

MLADÁ FRONTA

Ota Kars

Spratci – e-kniha

Copyright © Mladá fronta, a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

MLADÁ FRONTA

Ota Kars

Spratci

Ota Kars

MLADÁ FRONTA

Spratci

nevyřčený román

Text © Ota Kars, 2019

Cover Illustration © Lada Faixová, 2019

Illustrations © Lada Faixová, David Segeta, 2019

ISBN 978-80-204-5236-8 (tištěná kniha)

ISBN 978-80-204-5374-7 (ePUB)

ISBN 978-80-204-5376-1 (Mobi)

ISBN 978-80-204-5375-4 (PDF)

Tato kniha je věnována všem klukům a holkám,
ale nejvíc

Tomášovi, mladému elegantovi, který už nežije,

a

Petrovi, kterého znám od šesti a ten naopak
žije,

a UC, jediné mojí partě, kterou jsem vytvořil
a kterou jsem žil:

Michalovi, účinné ochrance mojí provokativ-
ní puberty a největšímu sociálnímu autistovi
a manipulátorovi,

Honzovi, vynikajícímu potulnému DJovi
a jednomu z mála naprosto nezadržitelných (a buď
neodolatelně zábavných, nebo totálně neúnosných)
jedinců na tomhle světě,

a

Danovi, skutečnému typovi, kterých na světě moc
není,

a naději.

Všechno zde napsané je literatura. Nejvýstižnějším označením je anglosaské fiction. Veškerá podobnost osob zde zmiňovaných se skutečnými je tedy zcela náhodná.

A ta, co se pozná, nesmí být hrozná.

Logika příběhu je jediná.
Příběh sám.

TOTO NENÍ ZAČÁTEK

I. Hořický trubičky

Pouliční lampy nerostly do nebes, a proto nám ještě nesvítily seshora hluboko do oken, takže noci za roletami byly šerý a tlumený. Aut bylo tak málo, že nejenže bylo vždycky kde zaparkovat, ale doposud vůbec neparkovala rypákem kolmo na chodník, a v hospodě u nás v domě na rohu sice neměli žádný jídlu, ale prodávali tam báječně chutný hořický trubičky, jejichž zarolovaná oplatka se dala postupně rozbalovat a jíst jako praskající pocukrovaný list, a tyhle trubičky pak tátové a různý strejdové rozdávali dětem jako sladký odpustky vlastních hořkých a kyselých pivních výčitek.

Na naší ulici jsme se stejně radši nikdy dlouho nezdržovali, abychom nebyli pod dozorem dospělých, kteří, ať už nás znali, nebo ne, pořád nás sledovali z oken a pořád za něco napomínali. A taky proto, aby nás mámy nemohly předčasně odvolat zvenku nekompromisním zvoláním z okna: „Už jsem řekla, okamžitě domů!“

I proto byl pro nás dost nebezpečný park začínající na druhém rohu naší ulice, spodní park, což bylo vyasfaltovaný dětský hřiště a kousek trávy s pár stromy,

kde bylo dost těžký něco dělat a zároveň u toho nebýt viděn. Přecházet ulici pryč od nás přes hlavní na druhou stranu bylo kvůli tomu, že tam hodně jezdí auta a městský autobusy, zakázaný pod hrozbou nejvyšší, a to surového zmlácení zvaného otcí žoviálně vejprask, a tak to vypadalo, že venku není moc míst, kde by člověk moh být a kde by byl přítom alespoň na chvíli bez dohledu.

Nedávno jsme se přistěhovali a ještě jsem nechodil do školy a naši mě prý kvůli tomu, abych se nenakazil, nedali ani do školky, a tak když jsem směl ven, byla to pro mě jediná šance nejen prozkoumat to úzce vymezený teritorium, ale takzvaně poznat lidi. To jsem dělal velmi po svém a velmi intenzivně. Opatrně jsem přešel dlážděnou silnici na druhou stranu naší, máma říkala boční ulice a přitiskl se čelem k protějšímu domu, co nejvíc do chladného stínu u zdi. Snad abych byl nenápadný, snad jsem chtěl být neviditelný. Tam jsem pak byl schopen dlouze přemýšlet, asi o něčem zajímavém, s očima na hromosvodu v místech, kde pronikal do země.

Proto jsem si jí nejdřív ani nestačil všimnout. Mihla se mi za zády, lehce mě plácla do ramene a jemně zahvízdla a vzápětí zakřičela do zaskočeného ucha: „Máš babu!“ A už jsem ji měl.

Bylo po přemýšlení. Jenomže tak nespontánní případ jako já se nejdřív opatrně rozhlíd, jestli někdo nevidí, že já mám „něco“ s touhle, jak se mi hned zdálo, báječnou ladnou holkou, která si mě všimla. Ona mezitím běžela k rohu ulice a několikrát se na mě

otočila. Ne, nikdo tu nebyl, nikdo nás zrovna nevidí. Mám tedy běžet za ní? Není hra na babu spíš pro malé děti? uvažoval ve mně ten šestiletý důchodce. A kdo to jako vůbec je a co vlastně chce?

Ale jak se otáčela, její oči i výkřiky „Máš babu, máš babu, máš ji!“ mě vyprovokovaly a přinutily jednat. Vyběhl jsem, ale ne naplno, protože to, že chytну holku a že mě to moc nezajímá, bylo přeci jasné. Nikdo se na mě zrovna na prázdné ulici nedíval, ale takovýhle činy musí člověk ustát taktéž před sebou.

Už jsem byl hodně blízko u ní, když zahrula za roh dolů, místo toho, aby běžela do parku, jak jsem předpokládal. Dalo jí to ale velkou práci pořád se otáčet a provokovat a zpomalovat, abych ji skoro doběh. Běžel jsem jakoby ležérně, jako že mě to vlastně nezajímá, běžím si jen tak pro sebe, a kdyby mi někdo řekl, že se honím za holkou, tak jsem si taky myslel, že bych mu na to já moh v klidu říct, že to není pravda, že jsem si jí ani nevším, že běžím jenom tak.

Za rohem ji mám. Ale ona za rohem přidala a já musel také uhánět, aby mi neutekla (nedohnat holku... to by přeci byla pro kluka taky pořádná ostuda), jenomže tady to bylo z kopce a já se začal bát, že zakopnu a natluču si, a tak jsem tentokrát brzdil zas kvůli tomu. Na dalším rohu zatočila vlevo z obnažené a zasluněné ulice, bloku táhnoucího se podél parku, do ulice z obou stran zastíněné domy. Došlo mi, že pořád dobrý, že tam vlastně můžu, když jsem nepřecházel, a teď ji na tý rovině na ulici dostihnu a... chytну a... a co? Vlastně bych jí pak asi měl dát tu babu zpátky.

Jenomže ona vběhla do prvních domovních dveří vlevo a jejich černé křídlo se přede mnou prudce zavřelo, div že jsem do něj hlavou nepraštil. Zadýchaně jsem chvilku váhal, zda vůbec můžu vstoupit do cizího baráku, ale když už jsem tam doběh, tak jo, řek jsem si za dalších pár vteřin, popadl jsem kliku a prvním krokem vniknul razantně dovnitř na neznámé území. Dveře se za mnou zavřely.

Dům byl klidný a tichý. Schránky, domovní řád a nástěnka nehybně okoralé visely a mlčely. Před nimi se ani nehnyly další dvojdvěře s jedním zavřeným a jedním otevřeným proskleným křídlem, zajištěným dole háčkem. Za nimi už mohla být jen absolutní pohoda, plná šťastných a spokojených rodin a jejich slušně vychovaných dětí, který venku určitě neblbnou, cizích si nevšímají... A to čisto, tam mají asi krásně naklizené. To by měli naši radost... že tady jsem.

Ne, já se asi splet, sem asi nevběhla. Splet ses, říkal mozek, co by nejradši byl pořád v klidu, respektive v šíleném nepohybu a v přemítání pořád dokola a počítání čísel až tam, kde to znal, tedy v duchu od jedny do 999 milionů 999 tisíc 999. A tahle chytrá hlava mě otočila celého a šel jsem zpátky k východu.

Ještě jsem však nebral za kliku, když něco slabě vykviklo, zaskříplo a jako by zaklaplo. Takhle nezněly dveře do bytů a navíc mi lehce fouklo na krk.

Otočil jsem se a rozvážně jako profesor, s očima švidrajícíma nahoru, jako že se nedívám, jsem se vydal skrz prosklené dveře. S tajeným dechem jsem se opatrně rozhlédl po chodbě, kde byly vlevo a vpravo byty a naproti mně schody nahoru a pak taky druhý

dolů. Po těch jsem do pološera vyrazil. Rozsvítit jsem si netroufnul, ale při mém způsobu nenápadného rozhlížení, s očima skutečně navrch hlavy, jsem si stejně vypínače ani všimnout nemohl (ve skutečnosti, jak mě později upozornila moje moc chytrá hlavička, na chodbách byly pouze zapínače, světla se po určité době vypnula sama a po zapnutí už na tom vypnutí nešlo nic nijak urychlit nebo jinak ovlivnit).

A pak jsem za rohem stál proti dalším dveřím: na těch vlevo byl nápis Sklepy, to já poznal, i když jsem ještě neuměl číst, a ty druhý vypadaly jako dveře do dvora u nás v domě.

Sáhnul jsem na kliku, stlačil ji dolu, dveře se otevřely a já vešel. Na malý, úzký, vysoce obezděný dvůr.

Uprostřed na klepadle seděla ona a řekla mi: „Ahoj.“ A já zapomněl, proč tam jsem, na babu, kterou mám, a kouknul jsem jenom na ni a pak už jsem čuměl blbě do země.

Ale potom jsem přišel na první trik, který mi později tak často v životě pomáhal. Přejel jsem pohledem přes její oči a pak koukal jinam, maličko vedle její hlavy, skoro na ni a najednou jsem mluvil a mluvil a pak, když jsem viděl, že mě poslouchá a nesměje se mi, jsem se na ni začal dívat. Měla černé mikádo, veselé hnědé oči a pak se něčemu, co jsem plácal, zasmála a pak ještě a pak řekla: „Lezeš rád po dvorech?“ A já bez váhání (najednou jsem byl úplně někdo jinej), jako bych ani nekecal, řekl ležérně: „To víš, že jo.“ A ona seskočila, plácla mě zase přes rameno, ale ne jako poprvé, plácla, spíš mě pohladila a řekla: „Pojď, přelezem to tady.“

A já šel krok za ní, taky jsem vylez na podehtovanou dřevěnou bednu v rohu, ona se rozhlídla přes okraj zídky se vztyčeným prstem na puse, abych už konečně mlčel, ještě jednou se jiskrným pohledem vrátila ke dvěma otevřeným oknům protějšího domu, řekla potichu „Polez“ a přitáhla se rukama na vršek zídky, přehoupla se přes její horní, lehce zešikmený rantl jednou nohou, za ní druhou a zmizela v neviditelnou na druhou straně. Salonní typ se rozpomněl, že než málem umřel na všechny ty svý nemoci a stal se, kromě jiného, úzkostně chráněným dítětem před všemi nástrahami, byl asi normálním klukem, a tak Lenku rychle napodobil a už byl za ní na trávníku dvora a Lenka mu řekla důrazně: „Dělej. Za mnou!“ a příkrčená vyrazila na druhou stranu rozlehlého dvora do zděného rohu za tajemně tichý, visacím zámkem na petlici uzamčený starý altán.

V rohu za altánem byl tak v půlce zdi, asi ve výšce jednoho metru, betonový překlad a tam pod něj mě Lenka zatáhla. Teď jsme tam na bobku seděli a ona mi s očima na mých, že jsem nemoh nikam uhnout, skoro zazpívala: „Moje tajný místo. Vid', že to nikomu neřekneš?“ a důrazně dodala: „Přísaha!“ Řek jsem jí to hned... to, jako že: „Jo, no jasně.“ Ale ona na to: „Můžu ti to věřit, ale indiáni stvrzují všechno krví,“ a naklonila se do mazlavé hlíny v neviditelném vzadu, nadzvedla plochý kámen a vyndala zpod něj kus tvrdého průhledného igelitu a zelenou umělohmotnou krabičku. Pečlivě sbalený igelit rozdělala, sedla si na něj a otevřela rituální krabičku. Co mě s ní v mém věku asi čekalo?

Podal jsem jí ruku a díval se jinam. Držela mi ruku svojí dlaní zespoda jako ještě žádná holka. Pak mě seshora bodla velkou rozevřenou sichrhajzkou do břicha ukazováčku. Trošku jsem sebou škubnul, ale ne moc. Sebe bodla hned potom, to jsem se taky radši díval jinam. Potom se na mě podívala, hebce vzala moji vyvolenou ruku, uchopila ji do svojí a přitiskla svůj prst s kapičkami krve na ten můj. Naše kapky se spojily v jednu a z šera do světla se ta jedna jediná rozprskla na průhledném igelitu. Fascinovaně jsem k ní vzhlédl a ona se nakloněná převážila a na mě sedícího spadla. Pád byl pomalý a jemný a v tom, jak jsem ji nejdřív chytl, jsem ji nesměle objal. Ona mi na konci pádu přejela letmo pusou po puse. Zatímco jsem ležel na zádech, sedla si na mě a beze slova na mě plaše pohlédla. Byli jsme jako... nevěděl jsem... bratr a sestra... Ale malou sestru jsem měl... tohle byla jiná... sestra... ne jako tamta, co ji mám doma... Vinnetou a Old Shatterhand byli pokrevní bratři, tak tohle musí být moje, moje skutečná pokrevní sestra, uzavřel jsem v duchu přesvědčivě svoji opět o něco hlubší úvahu.

Potom jsme vyrazili na první společné oblézání dvorů. Postupně mi ukázala všechno. Jaké dveře do dvorů z baráků nejsou zamčené, kudy kam lízt, kde se schovat před zraky nepřátel. S ní jsem brzy zapomněl na čísla a téměř i na přemýšlení. Dvě hubené děti v tričkách a ve vytahaných teplácích, vždycky jsme se našli a něco přelezli. Jenom do tajné skrýše jsme se už nikdy nepodívali. Ani jsme o tom nemluvili. I když jsme skoro pořád spíš mlčeli, poprvé v životě jsem byl

třeba téměř celý den nezadumaný, pouze se zbytkem, pod lebeční kostí se ztrácejícím zbytkem milionových matematických výpočtů.

Až jednou kluci v parku, pohromadě z nich najednou byli takový ty největší pitomci, výsměšně spustili: „Tak co Lenka? Milujete se, co?“ A zbabělcovi se spustila rýma.

„Jako co?“ snažím se tvářit nechápavě a smrkám, pohled mi z jejich rozesmátých tváří jde bokem od nich a dolů. „Je fajn, kamarádka,“ skoro polykám slova. Ale na žádnou odpověď není přeci žádnéj tázající zvědavěj.

„Miluješ, miluješ. Miluje ji, kiš, kiš,“ strouhají mrkvičku. „Lenka, plenka, podkolenka!“ A největší rabiát jde až ke mně a koukám tedy na něj, za Lenku neuhnu, a spustí: „Lenka, plenka, podprsenka,“ a znova. Nevím, co mám dělat. Něco takovýho jako podprsenka ve spojení s Lenkou. To ani nejde, něco tak... Udělám krok směrem k němu. A pak se zastavím a stojím a už se nedívám na něj, ale do země. Rudnu a znova rudnu. Ale nedokážu už nic. Je to horší než řev zlých bab, když nás vidí na dvorcích, před kterým úspěšně prcháme, horší než rozdrčená holubí křídla na silnici, je to jako neopeřená embrya ptáčků z vaječ, který vypadly z hnízd, tělíčka podivná, až se zvedá žaludek, a beznadějná, až to bije tváře, když pomalu sesychají na asfaltu pod stromy na okraji parku.

Co jsem měl správně udělat? Jak jsem se měl chovat? Nevím, ale takhle ne, takhle ne. Nevím, ale ustát se to nedá. Radši nic neslyšet, nic nevědět, nic nevidět. A Lenku taky ne.

Lezeme dál po dvorcích, už jenom kluci spolu, a je tu stížnost, že jsme na nějakém dvoře sekyrou rozmlátili a vykradli bedny, co tam mají nájemníci. Je nám šest a sekeru jsme schopný tak maximálně uzvednout, nic se nevyšetří, ale všichni se od rodičů po jejich pohovoru na národním výboře dozvídáme, že na dvory se nesmí. Pak přijdou na národní výbor i další udání – děti běhají po trávě (ta je asi na dívání) a některý tam hrajou fotbal místo na asfaltovém hřišti! A další zákaz, a jestli to bude pokračovat, tak budou pokutovat rodiče a přijde to i do školy. I těm, co tam nechodí – až tam půjdou, zkrátka budou problémy.

A tak bereme gumovej míč a s malým Petrem hrajeme u nich na rohu, pod dřevěným lešením, který sice postavili teprve před půl rokem kvůli nějaké opravě fasády, ale který tam zůstane už navěky. Každý konec lešení mezi velkými kůly je brankou, a tak střílíme jeden na druhýho ostošest. A divná baba (asi jedna z těch nenávislivejších udavaček) na nás vybíhá z domu a řve: „Vy spratci, táhněte okamžitě s tou bulvou k vašemu balfarágu.“ I když jsme u Petrova baráku, zdrháme.

Jinde na úzké ulici se ale fotbal hrát nedá. Nesmíme už tedy oficiálně nic. Ani se projíždět na kole nebo

koloběžce po cestách v parku, to ohrožujem druhý, ani na trávu, ani na dvorky. Jen na asfaltový hřiště s pískem pro malý a se spoustou jejich nepříjemnejch matek. Takže nikam.

Děti ulice už vyhnali i z jejich ulice. „Můžem tak akorát – si chodit hrát... do prdele,“ uzavírá prostě debatu jeden z těch malejch gaunerů, co neví, jak se správně chovat.

Vlastně si můžem dělat, co chceme, ale nikdo nás u toho nesmí chytit.

Lešení je skoro všude.

II. Konec prázdnin

A pak to všechno i celá naše ulice zmizí.

Pomalou se probouzím doma v posteli. Je nádherně a matka mi stihla otevřít okno dřív, než odešla do práce. To normálně nesnáším, ale vzduch je příjemně vlhý a slunce se pozvolna všimrává do pokoje. Jak jinak, tak to má být ve správném příběhu. Je poslední den prázdnin a zítra jdu poprvý na gympl a myslím na to, je to plný očekávání, ale taky obav: „Záleží hlavně na tom, jak se zapíšete na začátku. To už se pak s vámi potáhne celou školu a možná, že i celý život.“ To byla slova naší třídní na konci osmičky, na který se nesmělo zapomenout. „Ale dneska mám volno a zatím se tím, vole, teda moc nestresuju.“ To alespoň říkám před domem na ulici Jiřině, která se mě v deset dopoledne ptá, jak se mám a co jako dneska dělám. Jiřina je o dva roky starší, je jí šestnáct a je to na ní vidět. A zve mě k sobě. Na loučení s prázdninami. „Přijď ke mně tak za hodinu, naši nejsou doma,“ říká. Kývám a bleskově se odkývávám domů všechno promyslet.

Je nádherný úterý, protože naši jsou oba dva v práci a 1. září, tedy nástup do školy, je až zítra. A tak

vyrážím k Jiřině, s sebou peníze (nevím, co na takovou návštěvu vzít, a tak se třeba peníze můžou hodit) za čtrnáctidenní brigádu – rozvoz novin a časopisů pomocí malého nákupního vozíku, kam se ani zdaleka veškerý náklad nevešel. Padající noviny, odřené chlapecké dlaně, ranní zima v tričku, než vyleze slunce nad úzké střechy domů, a dopolední osamělost... mladé ženy proti mně v ranních ulicích a jak si pomoci... Je těžké si pomoci.

Ano: zaslouženě vydělané peníze, prachy, беру s sebou. Přední kapsa u džín natěsno zařezávajících do těla je plná bankovek, dvacka je navíc v zadní kapse, tričko ven z kalhot, přes pas dolů a dlouhé, jen k loktům ohrnuté rukávy – i přes to vedro nejde ukazovat celé slabé, přes prázdniny tak rychle vyrostlé paže. Vcházím nezamčenými dveřmi do domu, vyplouvám po schodech a napjatě dvakrát dlouze zvoním.

Jiřina mi otvírá a vítá mě na mejdanu. Nevěřicně koukám na tu spoustu bot za dveřmi, ale jenom v duchu, protože nahlas se na ni tvářím přehnaně v klidu, když mě nasměruje do obýváku. Všichni jsou usazení v pokoji na zemi. „Nazdar, Andy.“ „Ahoj, Tomášku,“ odpovídám mu (Tomáška dobře znám z doby, kdy jsem se sem v šesti přistěhoval) a přidávám ještě jedno „ahoj“ k ostatním, nesměle do podlahy.

Pomalou dýchám a opatrně se rozhlížím. No, tak dobře, i tohle loučení je nakonec pořádné loučení s prázdninami. Pro mě s posledními prázdninami na základce. Kluci, co je moc neznám, ty starší, Mongol a Maník, berou velký kýbl, radši se neptám nač, a odcházejí se slovy: „Na Břehu u Botiče maj

od jedenácti.“ Tomáškoví je čtrnáct, jim tak kolem šestnácti až sedmnácti, Pavlovi Losovi osmnáct, ten už byl snad zavřenej, říká se to. Později zjistím, že to byla fáma, Pavla zavřou až o rok a půl později za vyhejbání se komoušský dvouletý vojně. (Odvážít se něčeho takovýho mi přijde naprosto šílený. Proti nim nikdo nemá šanci. Já teda určitě ne.)

Mezitím se kluci vrátí, pŕllitrem si nabírám první pivo, a až ho vypiju, bude to první celý pivo v mým životě – pivo mi nikdy moc nechutnalo, pár ochutnávacích loků mi dřív stačilo, pivo bylo buď moc kyselý, nebo hořký a na školním výletě i s holkama na hradbách jsme pili vždycky potají bílý víno... To jsem ale ještě nikdy neviděl, myslím si hrdě, kýbl plnej piva.

Hlavně se neopít, na to se soustředím, to by byl průšvih se zmazat, naši to nesmí zjistit. Pivo je slabý a piju jako stroj malými loky, v kbelíku není naštěstí pěna, a tak i proto si pivo poprvé užívám: ani nepříjemná dávná pěna, ani úzké dusivé hrdlo lahve, které si pamatuji z mých předchozích pivních pokusů. Pivo je chladný, spíš žlutý než zrzavý.

Maník vypráví, jak byl na policii, zmlátili ho, dali mu pěstmi do břicha a do držky, moje další zděšení – doma mě oproti většině kluků tady neřežou a do obličeje už vůbec ne, a ani se moc neperu a neumím prát, do obličeje jsem nikdy nikoho neudeřil a myslím, že bych to u výslechu nepřežil.

Další kbelíky, dávám papírovou desetikorunu z přední kapsy a tyčinkami zajídám poctivě počítané dosrkané pŕllitry pravidelně vyčůrané na záchodě v předsíni.

„Co kdybys, Andy, zašel pro pivo taky ty?“

„Já... já... mně nenalejou.“

„Pudeš s Mongolem,“ říká Jiřina, a tak je rozhodnuto. Zvedám se, nervózně obouvám a snažím se neviditelně proplout naší ulicí schovaný mezi zdí a Velkým Mongolem. Břeh je pěkně daleko a pomačkaná tvář v bílém plášti (ano, to je ten správný pracovní oděv hostinských za socialismu, v bílém jsou to takoví naši doktoři, zaměstnanci RaJ, tedy Restaurací a jídelen Praha 4, tohoto podniku spravujícího všechny různé cenové skupiny hospod), tedy v kdysi bílém, nyní nejen zašedlém, ale místy v lemech načernalém plášti a zrovna tak pomačkaném jako jeho obličej, říká nám oběma tak sympaticky s jiskrou v načervenalém oku: „Poslední mejdan před školou, co?“ a nalévá do kýble další a další půllitry piva se spoustou pěny, která cestou, naštěstí pro mě, celá opadne. Beru ještě slané tyčinky – na hořické trubičky (tedy rozuměj na sladkosti) jsme už moc starý a jiná nabídka prostě není a nebude – a jdeme zpět.

Spolu s Tomáškem a ještě jedním klukem jsem ze všech nejmladší a u holek prostě nemám šanci. Je vidět, že Jiřina i Eliška mají prsa o dost větší než moje spolužačky ze základky, je jim šestnáct, a když se rozhlížím, myslím si, že na tyhle tvrdý kluky nemám ani náhodou, a tak si zakážu, aby mě i cokoliv napadlo. Srkám dál a čísla, ke kterým přitom docházím, se mi začínají zdát neuvěřitelná. V tom stálém koloběhu chození na ledově chladné lino záchoda a vracení se zpět, kdy mám prostydlá chodidla a polehávám

v pokoji na zemi na koberci, jsem se mohl splíst. Tolik?

„Běžte vedle,“ huláká odněkud zvenku se vracející Maník, jen co znova dorazí do Jiřinina bytu a dozvoní se, právě když se za záclonou dívám na ulici. Slunce už je dlouho nahoře a mně vychází číslo čtrnáct. Vzduch stojí i vevnitř v pokoji před oknem a větrník zapíchnutý venku ve stojánku na československé a sovětské vlajčky se ani nehne. Ne, to není možný, je mi teprve čtrnáct, a to je shoda... pěkná shoda... to jsem dobrej, myslím si chlubně a nafouklé břicho sice tíží, ale můj kachní žaludek se nezvedá a pořád drží.

Maník nás, teda ten mejdanový zbytek, skoro vyrazí z místnosti, no přesune nás i s kýblem vedle do kuchyně, kde se sesedáme u stolu, dává si s náma pivo ze zavařovačky (někdo rozbil jeho sklenici) a pak Jiřina při pohledu na to, co tahá ze somračky, začíná hystericky ječet, „Ne, ne, nech toho, to bude průser, tady ne“, ale Maník ze somračky vytahuje lahev, jakou znám, když otec doma něco kutí. „Toluen,“ říká všem vyzývavě a všichni mu pohledem uhýbají. „Snad se nebojíš,“ říká mně, který nechce uhnout, a já se přeci nemůžu shodit, tak jdu za ním zpátky do toho pokoje, kde jsme předtím celou dobu pili, on ode mně odstrkuje Jiřinu. Toluen, o tom psali ve Večerce příběh, jak někdo umřel... musím bejt opatrněj... moc mě to vlastně nebere a určitě nechci umřít, ale nemůžu se ani shodit.

Maník vytahuje z kapsy bílý hadr, snad kus utrženého prostěradla, a plně si na něj nalévá z flašky, lehá na postel a vdechuje, pak se otáčí. „To snad neznáš? Dej si...“

Nalévám si trochu na kapesník, lehám si bokem ke kapesníku, abych na něm zfetovaný nezůstal ležet, kdybych usnul, a říkám si, zkusím trochu a pak nenápadně vypadnu. Frknu párkrát bokem a vedle dráždivého pronikavého pachu cítím, že můžu buď umřít, nebo bejt navěky blbej, anebo nás seberou policajti, a asi za minutu – říká to tikající budík na televizi – nebo za hodinu a minutu, tak zase už přesně to nevím, co ty míhající se ručičky ciferníku říkaj – potichu vypadnu od Maníka ponořeného obličejem do hadru. Sáhám na něj – hlava se mu ani nehne, ale rukou mě odstrčí. Kdyby zvracel, tak se neudusí, neudusí, a z toho hadru to už určitě skoro celý vyprchalo, ujišťuju se malátně.

Opatrně zavřu dveře pokoje a v předsíni se potichu obouvám. V kuchyni je zdá se klid, v předsíni zůstávají už jenom troje boty mimo botník a z ložnice Jiřininých rodičů, tedy pokoje, kam jsme celou dobu nesměli, bylo to takový tabu, slyším takový potlačovaný hluk, skrz tečkované sklo nevidím nic, ale klíčovou dírkou, nemá se to, nikdy jsem to nedělal, ale nedá mi to, vidím nohy na zemi, nohy toho kluka mýho věku, co si oproti mně troufnul, a jeho hlavu mezi odhalenými stehny Jiřiny, zahlédnu ještě rozlousknutou podprsenku a ve zlomku i její prsa a cítím, že je mi divně, zvedá se mi i žaludek..., a to už bych se moh prozradit. Rychle se odplížím na bobku ke dveřím z bytu, stlačím kliku, uchopím ji z druhé strany, propplížím se kolem nich ven, zaklapnu dveře a mizím po schodech dolů.

Rozrazím dveře domu a první krok na ulici mě zaparkuje na kapotě modrýho embéčka. Zavřu oči.

Pomalou, hodně pomalou je zase otevírám a stejně svižně zvedám hlavu a pak se snažím uzvednout i sebe. Je dusno a bezvětrí. Chvějící se kruhy vzduchu jsou jediný pohyb na celé ulici, jediný pohyb. Vrávoravě přejdu vykostkovanou silnicí na druhý chodník. Není ještě večer, ale v užší ulici, jako je ta naše, už je stín. Nehybný, nedýchatelný stín. Nikde nikdo. Zšeřelá zívající tlama našeho domu mě do sebe chladně a milosrdně vsrkne.

Z košíku doma v předsíni popadnu lahev minerálky, zubama otevřu zátku a vyplivnu ji zpátky do košíku, na matku houknu přes dveře „Jsem unavenej, jdu spát“, zavřu se v pokoji, vím, pítí je cítit, a tak otevřu okno. Svalím se na postel: jsem dobřej, jsem tak dobřej, čtrnáct piv a je mi čtrnáct, žiju, neumřel jsem... já jsem neumřel... ani kvůli toluenu. Co Maník? Napadá mě, jestli neumřel, budu myslet dlouho na to, jestli jsem neměl něco udělat, někoho zavolat, ale policajty nebo doktory ne, to by byl průser... by nás zavřeli... nevím, co jsem měl dělat... zase už nevím.

Neumře, vždyť to zná... tahle parta... co jsme začali my z protějšího chodníku chodit do první třídy do školy jinam, než chodili oni... jen občas je potkám... neumře, určitě ne... v noci si vypláchnu pořádně na hajzlu pusou... ať to naši nepoznají... snad bude můj život věčněj... život, kterej poznám jako... jako co... ložnice u Jiřiny..., obmotávám se peřinou a pak ji svírám smotanou a obepínám nohama asi spíš tak jako žena muže než obráceně, každá ruka už ví svý a pak spím a zase spím, jak kdy, a zdá se mi o tom, co bude, a všechno, co bude, je daleko, pekelně daleko přede mnou.

III. Kalendář s brannou tematikou

„Stalo se vám, že by vám někdy dívka odmítla pohlavní styk?“ „U nás v partě? Nikdy.“ To jsme se dozvěděli v anketě ve *Filmovém týdeníku*, které byly vždy vysílány před hlavním filmem v kině, aby nás správně ideově vedly. Tenhle z roku 1982 se snažil varovně poukázat na promiskuitu naší mládeže.

Bohužel v naší úplně první třídní partě se to nestalo taky nikdy, protože v naší partě žádná holka nebyla. V partě pošahanejch čtrnáctiletých nebo skoro patnáctiletých kluků z prváku na gymplu, který se každý den po škole slejzali u Marka v bytě.

Tentokrát dost otřesení po naší první hodině tělocviku na gymnáziu. Tedy po hodině TěVé, ty debile, jak na nás řval svoji oblíbenou zkratku dvojsloví tělesná výchova šíleně vypadající tělocvikář Havran.

„Nečumte na mě jako na vrány!“ Je těžký se nesmát. „Kde máš nátělník? Třídní důtka, kde máš červený trenýrky, další třídní důtka!“ Už to nevydržim a směju se. „Čemu se směješ při nástupu, ty debile, při nástupu, ty, budoucí důstojník Čé eS eL Á!“ Další jeho oblíbená

zkratka, ta pro tu naši směšnou Československou lidovou armádu, co nás nikdy od ničeho neochránila. Já, jak jsem měl ten strach a nechtěl na sebe upozornit, hlavně nebejt vidět a být nenápadnej, tak moc jsem chtěl, tak moc, a proto, i když se dívám bokem, tak se směju a směju. „Tobě ředitelská důtka, příště dvojka z chování a pak tebe i další z vás,“ trhaně se rozhlédne po nastoupeném dvojřadu, „čeká vyhazov z našeho výběrového gymnázia.“ Během hodiny jsme vysmátí i vyděšení zároveň. Nevíme, co je pravda, já ale беру tu ředitelskou důtka za jistou. První hodina a už mám průšvih. Takovej, a co jsem udělal? Neměl jsem červený trenýrky.

Máme ho mít ještě na brannou výchovu (příprava na válku), jak na nás dokázal vyřvat. Při našem rozpačitém a již dosti tichém odchodu z asfaltového hřiště (ano, asfalt, tak to prostě pro sport má být) zařve na dva starší žáky gymnázia, kteří vypadají jako z jiného, ne moc opatrného a jako my vyjeveného světa: „Jaký předměty máš nejraději?!“ a oni bez váhání zakřičí naráz v odpověď: „TéVé a Brannou!“

Tak nevím. „Seržant Bellec,“ navrhuji podle populárního filmu *Bažanti*, „hovado,“ ulevuje si další a rozhlíží se, „dělá si legraci,“ tvrdí Penek, ale moc mu nevěříme, převlíkáme se v šatně a já zoufale přemýšlím, že budu zase muset nosit červený trenýrky a bílej nátělník. Nátělník, to je největší hrůza, pod košili nebo do cvičebního úboru, taková fotrovina, jenomže co mám dělat, když tu chci zůstat. Kdo ho příště nebude mít, je prý vyloučenej ze školy. A já už mám ředitelskou důtka.

Je tohleto vůbec možný? To je teda začátek.

V Markově bytě po škole je přeci jen bez učitelů i rodičů líp. Tady se platí za jiný chyby, tady se teprve tvoří hierarchie a chytrosti.

Agresivní Málek, s pro něj nevítanou přezdívkou Méda Běďa, chytrý Břeťa a hostitel sám ze začátku ovládali naši debatu rozbořením různých válek a vojenské techniky, zatímco my další, v hovoru se nudící, jsme se vrhali za hostitelovými zády takzvaně nenápadně na lednici (de facto teda dovnitř lednice) a na pečivo v papírových sáčcích v kuchyni. Já si navíc polévkovou lžící cpal jako bonus do pusy přeslazené granule Granka. Když už naše zpupnost a drzost při plenění dosahovala takových rozměrů, že by mohla hostitele napomenout i jeho matka, až dorazí z práce domů, zkoušel nám naprosto marně domluvit, ať toho necháme. A když ani slovní domluvy nepomáhaly, popadl kord (jednalo se o jeho velice zdařilou a hlavně zcela funkční repliku) a jal se nás pacifikovat. Posekané prsty snažící se kord zachytit, lehké modřiny pod tričky a košilemi a různé škrábane po celém těle byly našimi ztrátami, poškozený křišťál na lustru a různé stupně poškození zdi byly daní, kterou platil pan domácí za ochranu svých rodinných potravinových zásob.

Žraní bylo zkrátka velkým motorem činnosti patnáctiletých. Zato sex, jak se zdálo, nikoho nezajímal. Alespoň to tak vypadalo, když konečně dorazilo téma o jeho určité formě, ke kterému jsem měl opravdu co říct. Hlavní slovo měl přeci jen mezi drzými štěňaty hostitel a ten se nás všech jednou z ničeho nic zeptal: „Tak co, kluci, honíte?“